

Thái Thượng Cảm Ứng Thiên giảng giải

Chủ giảng: HT Tịnh Không

Chuyển ngữ: Cư sĩ Nguyễn Minh Tiến

Giọng đọc: NSUT Phú Thăng

Bài thứ 134

(Giảng ngày 25 tháng 11 năm 1999 tại Tịnh Tông Học Hội Australia, file thứ 135, số hồ sơ: 19-012-0135)

Thưa quý vị đồng học, cùng tất cả mọi người.

Xin mời xem đoạn thứ 68 trong Cảm ứng thiên: “Ly nhân cốt nhục, xâm nhân sở ái, trợ nhân vi phi.” (có nghĩa là: Chia lìa tình thân cốt nhục của người khác, xâm phạm những điều người khác yêu thích, giúp người khác làm việc sai trái.)

Ba câu này, phần trước đã có giới thiệu qua, ý tứ hết sức sâu rộng, hơn nữa [những lời này] lại rất dễ phạm vào. Giảng giải thêm nhiều lần sẽ giúp ta tăng thêm ấn tượng sâu sắc hơn, đối với chúng ta như vậy cũng là điều tốt.

Ở đời ai ai cũng đều muốn điều tốt đẹp, đều mong cầu việc hiền thiện, thế nhưng vẫn thường phạm vào nhiều lỗi làm mà tự thân cũng không hay biết. Nguyên nhân của việc này chúng ta có thể lý giải được.

Nền giáo dục hiện đại so với trong quá khứ không giống nhau. Người xưa hết sức xem trọng sự ngăn ngừa từ đầu, biết rằng giáo dục là quan trọng thiết yếu hơn bất kỳ điều gì khác. Con người cũng là một trong các loài động vật, có thể cao quý hơn các loài động vật khác là nhờ được giáo dục, do đó hiểu biết sự việc, sáng tỏ lý lẽ. Các loài động vật khác đều không có được sự giáo dục, đây chính là điểm khác biệt giữa con người với các loài động vật. Các bậc hiền thánh xưa đều biết rằng,

nếu con người không được giáo dục thì họ sẽ đáng sợ nhất trong các loài động vật. Trong ý thức chúng ta thường nghĩ đến các loài [đáng sợ nhất] là rắn độc, thú dữ, nhưng các loài này khi đã no nê rồi thì tuyệt đối không làm hại đến các loài vật nhỏ yếu hơn chúng. Con người thì không phải vậy, dù đã ăn no mặc ấm rồi, hết thấy mọi thứ đều đầy đủ rồi, nhưng vẫn cứ ức hiếp người khác, vẫn cứ giết hại người khác. Cho nên trong các loài động vật, chúng ta suy ngẫm kỹ thấy rằng con người là tàn nhẫn hơn hết.

Vậy, các bậc hiền thánh xưa, chư Phật, Bồ Tát thị hiện ở đời, giáo hóa dạy dỗ chúng sinh, trong các chúng sinh ấy thì chủ yếu là loài người. Con người nếu giác ngộ rồi thì thành tựu hết sức nhanh chóng, hết thấy các loài động vật khác đều không sánh kịp. Con người nếu không được giáo dục, đọa lạc cũng rất nhanh, đọa lạc vào đến địa ngục A-tỳ. Những hiện tượng này, chúng ta đã từng thấy rất rõ ràng.

Đức Phật dạy chúng ta phải tu sửa chính đĩnh những tâm lý, hành vi sai trái. Các bậc cổ đức không kể là thuộc tông phái nào, đều khuyến khích chúng ta phải khởi tu từ căn bản. Căn bản là gì? Căn bản là tâm địa, là ý niệm. Phải chuyển đổi từ nơi ý niệm.

Đức Phật Thích-ca Mâu-ni 49 năm giảng kinh thuyết pháp. Nói thật ra cũng không chỉ riêng một đức Phật Thích-ca Mâu-ni mà hết thấy chư Phật Như Lai trong mười phương ba đời, các ngài vì tất cả chúng sinh giảng kinh thuyết pháp, đó là giảng những việc gì? Chính là giảng “thật tướng của các pháp” như trong kinh Bát-nhã đã nói. Nói theo cách hiện nay thì đó là chân tướng sự thật của tất cả các pháp. Nói như vậy không sai, đích thực là [chư Phật] giảng giải chân tướng sự thật [của các pháp].

Điều quan trọng thiết yếu nhất trong chân tướng sự thật (**ok**) là nói rõ cho chúng ta biết vũ trụ từ đâu mà có? Hết thấy muôn vật từ đâu mà có? Sự sống từ đâu mà có? Đó là những chân tướng sự thật. Thông đạt, sáng tỏ được hết thấy **chân tướng sự thật**, trong nhà Phật gọi đó là thành

Phật. Đối với chân tướng sự thật hoàn toàn mê hoặc, đó gọi là chúng sinh. Phật và chúng sinh khác biệt là ở chỗ này.

Thế nhưng chân tướng sự thật là gì? Đức Phật giảng giải rất nhiều, chúng ta không tin nhận, chúng ta không thể lý giải, cũng không có cách gì tiếp nhận. Đức Phật dạy rằng, nhân sinh, vũ trụ, hết thảy muôn vật đều là chính tự thân mình. Lời này chúng ta nghe qua không hiểu được, sao lại là tự thân mình? Quả thực là tự thân mình, khi giác ngộ rồi mới biết được, lúc còn mê hoặc không biết được. Ví như một cá nhân ta, mọi người đều biết rằng thân thể chúng ta hợp thành từ vô số tế bào. Thân thể con người chúng ta cũng giống như hết thảy chúng sinh trong các pháp giới khắp hư không, đó là một tổng thể, là cùng một sinh mạng. Thế nhưng mỗi một tế bào trong thân thể của ta đều không biết được. Mỗi một tế bào đều độc lập, mỗi một tế bào đều cho rằng riêng mình là đúng, không thể hợp tác qua lại cùng nhau. Đã không thể hỗ trợ hợp tác cùng nhau, đôi bên lại còn gây hại, chướng ngại lẫn nhau, khiến cho bộ phận ấy liên tê liệt, liên sinh bệnh.

Cho nên, hiện tượng ngày nay là thế nào? Không chỉ là nhiều người nói trái đất này đã bị bệnh mà vũ trụ cũng bị bệnh. Cũng may là căn bệnh này chỉ ở cục bộ, từng phần, không phải rộng khắp, toàn thể. Cho nên vẫn còn có người giác ngộ. Những tế bào khỏe mạnh giác ngộ giúp đỡ, hỗ trợ các tế bào đã hư hoại được khôi phục, được lành mạnh trở lại. Tế bào khỏe mạnh là chư Phật, Bồ Tát. Tế bào hư hoại là chúng sinh trong sáu nẻo luân hồi. Tất cả đều là một tổng thể, một sinh mạng chung. Ngàn kinh muôn luận đều nói rõ với chúng ta ý nghĩa này, chúng ta không biết được.

Đức Phật khó nhọc hết lời giảng giải trong 49 năm, thực sự nghe hiểu được bao nhiêu người? Thực sự không nhiều lắm. Người nghe qua hiểu được gọi là đại triệt đại ngộ, minh tâm kiến tánh **nghĩa là** tâm tánh sáng tỏ thấy được tự tánh. Người như vậy là đã thành Phật rồi.

Cũng có những trường hợp nghe qua hiểu rõ, hiểu rõ nhưng tập khí không sửa được. Người như thế nhất định không phải phạm phu trong

sáu đường như chúng ta. Họ là ai? Là các vị A-la-hán, là Bồ Tát quyền giáo. Các ngài thực sự đã siêu việt ngoài ba cõi, các ngài đã hiểu rõ, trong tâm thực sự sửa đổi nhưng tập khí còn chưa sửa được. Trong hàng Tiểu thừa, tu sửa được tập khí là Phạt Bích-chi. Trong pháp Đại thừa, tu sửa được tập khí là bậc Pháp thân Đại sĩ. Nếu không phải bậc Pháp thân Đại sĩ, dù có thực sự thay đổi thì tập khí cũng vẫn còn. Trong pháp Đại thừa nói Quyền giáo, Thật giáo, khác biệt là ở chỗ này.

Trong tâm đã sửa đổi thì hành vi của người ấy nhất định có khác biệt. Từ chỗ nào mà nhận biết? Đó là trong việc đối xử với người, tiếp vật, cũng chính như chúng ta nói là hoàn toàn hiển lộ đủ các tâm chân thành, tâm thanh tịnh, tâm bình đẳng, tâm chính giác, tâm từ bi. Hiển lộ một cách tự nhiên, không một mảy may gượng ép, miễn cưỡng.

Chúng ta hiện nay học [theo Phật, Bồ Tát], học mãi vẫn không giống được. Đó chính là miễn cưỡng, không xuất phát từ tự nhiên. Khế nhập được vào cảnh giới, thực sự thấu suốt rõ ràng thì đó là tự nhiên. Nhưng dù là miễn cưỡng cũng vẫn cần phải học. Nếu như không có sự miễn cưỡng đó, quý vị không thể đạt đến chỗ tự nhiên. Điều này trong ngôn ngữ thường gọi là “tập quán thành tự nhiên”. Có thể thấy, tập quán đó chính là sự giáo dục. Quý vị xem như nền giáo dục thời xưa, từ thuở ấu thơ đã dần dần nuôi dưỡng thành tập quán, đến lúc giác ngộ thì tự nhiên thuần thực. Cho nên, nhờ nơi tập quán mà có thể bồi dưỡng cho quý vị, giúp quý vị khế nhập vào cảnh giới.

Do đó có thể biết rằng, pháp Phật cần phải tu tập, thực hành. Kinh điển, giáo pháp dù tụng niệm đến thuộc lòng, có thể lý giải được tất cả, nhưng nếu quý vị không chịu làm thì sự lý giải của quý vị cũng chỉ trong phạm vi giới hạn, dù rộng hẹp, sâu cạn cũng đều có phạm vi giới hạn. Quý vị không cách gì có thể siêu việt đến giới hạn cùng cực. Cho nên, nhất định phải ở trong pháp môn thực hành mà thể nghiệm, thân chứng chỗ tin nhận, chỗ nhận hiểu của bản thân quý vị. Đó gọi là công phu.

Khi đạt đến chỗ hoàn toàn khế nhập cảnh giới rồi thì đến hai chữ “công phu” cũng không nói ra được nữa, vì không còn tồn tại. Đó gọi là

quay về tự nhiên. Tự nhiên là gì? Là pháp tánh. Thiền tông gọi là “minh tâm kiến tánh” (nghĩa là: sáng tỏ tâm ý, thấy được tự tánh), Giáo tông gọi là “đại khai viên giải” (tức là hoàn toàn khai ngộ, thấu hiểu trọn vẹn). Người như vậy là đã thành Phật rồi.

Thành Phật cũng có sự sai biệt. Có Phật viên mãn và Phật không viên mãn. Người xưa dùng một ví dụ, trong kinh Phật cũng có ví dụ như vậy, là một ví dụ rất hay. Đó là dùng hình ảnh mặt trăng tròn đầy đêm rằm để so sánh với sự viên mãn rốt ráo, còn không viên mãn thì ví như ánh trăng vào những đêm mỏng ba, mỏng bốn cho đến mười bốn. Đó vẫn là ánh trăng thực sự, không phải hư giả, cũng như Phật là chân thật. Cho nên, dù là Phật chân thật cũng vẫn có viên mãn và không viên mãn. Nhưng đã là Phật chân thật thì có nghĩa là vị ấy đã quay về tự nhiên, đã tương ứng với pháp tánh viên mãn. Vì sao nói rằng vị ấy vẫn chưa thể đạt đến cứu cánh viên mãn? Đó chính là vì tập khí chưa dứt, chưa trừ hết được. Cho nên, việc đoạn trừ tập khí cũng không hề dễ dàng.

Nếu như trong lúc hết sức miến cưỡng tu học, các tâm chân thành, thanh tịnh, bình đẳng, chính giác, từ bi, không hoàn toàn từ nơi tự tánh lưu xuất hiển lộ một cách tự nhiên, đó là hàng Bồ Tát quyền giáo, cũng là trong mười pháp giới, không siêu việt được ra ngoài mười pháp giới. Trong mười pháp giới có Thanh văn, Duyên giác, Bồ Tát, Phật, có Phật Tạng giáo, có Phật Thông giáo, hết thảy đều chưa phải quay về tự tánh. Các ngài đều do chân chánh nỗ lực dụng công, như chúng ta ngày nay nói là nhờ nỗ lực công phu. Đối với bậc Pháp thân Đại sĩ thì hai chữ công phu không nói được nữa, vì không còn tồn tại, ý niệm cũng không còn. Không chỉ nói về hình thức bên ngoài, cho đến ý niệm bên trong cũng không còn nữa.

Cảnh giới như vậy chúng ta có thể đạt đến hay không? Câu trả lời là khẳng định, là nhất định có thể làm được. Hơn nữa, chúng ta dù là phàm phu tầm thường, nhưng việc chứng đắc quả Phật rốt ráo viên mãn ngay trong một đời này vẫn có thể làm được. Trong kinh Hoa Nghiêm, Đồng tử Thiện Tài đã nêu gương để chúng ta noi theo. Đồng tử Thiện

Tài là ai? Là người tu học Phật pháp Đại thừa, tu học Phật pháp Viên giáo Đại thừa. Người tu tập như vậy gọi là Đồng tử Thiện Tài.

Nói cách khác, điều này khẳng định với chúng ta rằng, nếu ta thực sự tu học Viên giáo Đại thừa thì trong một đời này có thể chứng đắc được quả Phật rốt ráo viên mãn. Vấn đề là chúng ta có chịu tu học hay không.

Thời gian mới bắt đầu tu học đương nhiên là rất khó khăn, khôn khổ. Khó khăn khôn khổ ở chỗ nào? Là ở chỗ phải sửa đổi tập khí của quý vị. Tập khí của quý vị đã được nuôi dưỡng tập thành, là nuôi dưỡng tập thành một thứ tập khí hư hỏng xấu xa. Hiện nay phải sửa đổi, trừ bỏ những tập khí ấy thật hết sức khó khăn. Ví như người lười nhác ham ngủ, mỗi sáng đều quen ngủ đến mười, mười một giờ mới ra khỏi giường, bây giờ bảo người ấy phải rời giường ngủ lúc bốn, năm giờ sáng, thật quá khó! Chúng ta ngày nay tu hành cảm thấy khó khăn, cũng đều là [tương tự] như vậy.

Nhưng sự thật thế nào? Trời vừa sáng, bốn, năm giờ thức dậy là chuyện bình thường. Ta kéo dài cho đến mười một, mười hai giờ mới thức dậy là chuyện bất bình thường. Hiện nay trong quan niệm của chúng ta, chuyện bất bình thường lại cho là bình thường, nên trời vừa sáng thức dậy cho là bất bình thường. Vì thế, chúng ta nhìn thấy chư Phật, Bồ Tát là bất bình thường, còn phàm phu chúng ta mới là bình thường. Sai lầm của chúng ta chính là ở chỗ này.

Cho nên, điều quan trọng thiết yếu nhất trong sự tu học Phật pháp là trước tiên phải thay đổi quan niệm của mình cho đúng đắn, chân chính. Sau đó phải làm sao biến quan niệm chân chính đó thành hành vi. Đó gọi là công phu.

Quay về tự tánh, người đời hiện nay gọi là quay về với đại tự nhiên. Quay về tự tánh là thành Phật. Kinh Hoa Nghiêm nói về bậc Pháp thân Đại sĩ. Trong kinh Kim Cang, cư sĩ Giang Vị Nông giảng giải là chư Phật có bốn mươi một thứ vị. Bốn mươi một thứ vị Pháp thân Đại

sĩ, bốn mươi một thứ vị Phật. Kinh Kim Cang nói chư Phật Như Lai, đó là chỉ bốn mươi một thứ vị, giảng nói rất rõ ràng. Vì thế, chúng ta trong một đời này khẳng định là có khả năng thành tựu.

Thế nhưng, sự thành tựu của hết thảy chúng sinh không giống nhau. Trước đây Đại sư Thiện Đạo nói rất hay: “Tất cả đều do gặp duyên khác biệt.” Lời của Đại sư rất có ý nghĩa. Các sách xưa ghi lại truyền thuyết rằng Đại sư Thiện Đạo là đức Phật A-di-đà thị hiện. Phật A-di-đà thị hiện trong thế gian này, chúng ta tin rằng có rất nhiều trường hợp, chỉ là không bộc lộ thân phận. Bộc lộ thân phận cho mọi người đều biết chính là Đại sư Thiện Đạo. Trong lịch sử Trung quốc, ngài là trường hợp được mọi người biết đến sớm nhất. Thứ hai là Thiền sư Vĩnh Minh Diên Thọ, thứ ba là Hòa thượng Phong Can ở chùa Quốc Thanh. Ba vị này được ghi chép lại trong lịch sử, đều là Phật A-di-đà thị hiện.

Cũng có người nói Đại sư Trí Giả là Phật Thích-ca Mâu-ni thị hiện. Bồ Tát thị hiện rất nhiều. Chúng ta biết được Hòa thượng Bồ Đại là Bồ Tát Di-lặc thị hiện, đó là hiện tướng người xuất gia. Cũng có trường hợp thị hiện là cư sĩ tại gia, như Phó Đại Sĩ đời Đường chính là hóa thân của Bồ Tát Di-lặc.

Cho nên chúng ta biết rằng, chư Phật, Bồ Tát trong thế gian này không bộc lộ thân phận, chỉ lặng lẽ mà làm, ngấm ngấm giáo hóa, rất nhiều vị như thế. Đúng như Hòa thượng Bồ Đại đã nói: “Thường thị hiện giữa đời, người đời thường không biết.” Điều này người thế gian không nhận biết được.

Do đó có thể biết rằng, người hiểu rõ rồi thì quan tâm đến người chưa hiểu, luôn chiêm đa số. Chư Phật, Bồ Tát là người hiểu rõ, phàm phu trong sáu đường là người mê hoặc. Những người hiểu rõ cũng rất nhiều, vẫn luôn ở ngay chung quanh ta, chúng ta không nhận biết được. Đến lúc nào quý vị mới có thể phát hiện? Quý vị nỗ lực tu hành, quý vị tu hành đạt đến một trình độ nhất định, tâm quý vị thanh tịnh, tự mình dần dần giác ngộ, sau đó một khi nhìn ra chung quanh thì mới phát hiện, quả thật không ít.

Đến khi ấy mới phát hiện ra rằng xưa nay chỉ có riêng mình là phàm phu, còn trong các pháp giới cùng khắp hư không thấy đều là chư Phật, Bồ Tát. Quý vị đã nhập vào cảnh giới. Trong kinh Hoa Nghiêm nói, [như vậy là] quý vị đã nhập pháp giới. Đó là pháp giới nào? Là cảnh giới giải thoát không thể nghĩ bàn, là như trong kinh Hoa Nghiêm nói là thế giới Hoa Tạng, trong kinh A-di-đà nói là thế giới Cực Lạc. Không cần đợi đến sau khi chết mới vãng sinh, ngay trong hiện tại cũng thấy được, cũng nhập được cảnh giới. Người như vậy tương lai về thế giới Cực Lạc, sinh vào cõi Thật báo trang nghiêm, hiện tại cũng đã chứng đắc cõi Thật báo trang nghiêm.

Những chuyện như vậy có lẽ nào là hư giả? Muôn ngàn lần đích xác là sự thật, chúng ta có sự nỗ lực một chút là có thể làm được. Phải nỗ lực sửa đổi tất cả những tập khí, thói hư tật xấu của bản thân mình thì mới khế nhập vào cảnh giới [giải thoát]. Nhập cảnh giới rồi thì được sự tự tại lớn lao, trí tuệ Bát-nhã vốn có trong tự tánh liền hiển lộ hiện tiền, ba đức bí tạng trong tự tánh là Pháp thân, Bát-nhã và Giải thoát, tất cả đều hiển lộ hiện tiền. Trong tâm quý vị cũng như những tư tưởng, kiến giải, hành vi của quý vị vĩnh viễn không còn sai trái lỗi lầm. Đó là điều chúng ta phải nỗ lực đạt được.

Hết thấy các pháp khác trong thế gian cũng như xuất thế gian đều là hư giả. Khế nhập cảnh giới này, quý vị làm sao còn gây chuyện thị phi? “Ly nhân cốt nhục” (nghĩa là chia lìa tình thân cốt nhục của người khác), đó chính là gây chuyện thị phi.

Chẳng những quý vị không được cướp đoạt những thứ người khác yêu thích, mà còn phải thành tựu trọn vẹn cho họ những điều họ yêu thích, phải hỗ trợ họ làm việc thiện. Chúng ta vì xã hội phục vụ, vì chúng sinh trong vùng mà phục vụ, chúng ta phải làm những việc như thế. Đó là Phật pháp.

Chư Phật, Bồ Tát vì xã hội phục vụ, vì hết thấy chúng sinh phục vụ. Hình thức phục vụ không có giới hạn, vô lượng vô biên, nội dung phục vụ cũng rất nhiều, rất nhiều hạng mục. Thế nhưng các ngài có một

điểm trọng tâm không bao giờ thay đổi, luôn nêu gương cho người trong xã hội noi theo, đó là giúp đỡ hỗ trợ hết thảy chúng sinh đều được phá mê khai ngộ, hỗ trợ giúp đỡ hết thảy chúng sinh dứt ác tu thiện.

[Hỗ trợ giúp đỡ chúng sinh] phá mê khai ngộ, chuyển phàm thành thánh, đó là [những mục tiêu] vĩnh viễn không thay đổi, nhưng phương thức có thể thay đổi. Phù hợp với tiêu chuẩn ấy là Phật pháp, trái nghịch với tiêu chuẩn ấy là thế gian pháp. Phật pháp với thế gian pháp chỉ sai biệt trong một ý niệm.

Vì lợi ích của riêng mình, đòi hỏi người khác phải giúp đỡ, hỗ trợ mình, đó là thế gian pháp. Vì lợi ích của người khác, mong muốn, tìm cách giúp đỡ, hỗ trợ người khác, đó là Phật pháp. Chúng ta phải từ nơi quan niệm này mà chuyển đổi.

Chúng ta cư trú tại vùng này, phải hiểu được trong vùng này đang cần thiết những điều gì, chúng ta hết lòng hết sức giúp đỡ hỗ trợ người trong vùng, sao còn làm việc xấu ác được? Sao còn có ý niệm xấu ác được? Đối với hết thảy con người, hết thảy sự việc, sự vật, quyết định không được trái nghịch với nguyên tắc này, đó gọi là chúng ta học Phật, gọi là tu hành, gọi là hoằng pháp lợi sinh. Thuật ngữ, danh từ trong nhà Phật có ý nghĩa rất rõ ràng như thế, chỉ đáng tiếc là bị nhiều người nhận hiểu sai lầm.

Hôm nay thời gian đã hết, chúng ta giảng đến đây thôi.

Chúc bạn:

Không làm các việc ác
Mỗi năm được bình an
Siêng làm các việc lành
Năm nào cũng như ý

Website: www.duongdenhanhphuc.vn

Kênh Youtube: [duongdenhanhphuc](https://www.youtube.com/channel/UC...)

Hoan nghênh mọi hình thức ấn tống, sao chép, copy, công đức vô lượng!